

مقایسه برخی ویژگی‌های بزرگسال و کودک در شهر

تهران^۱

سعید مدنی قهفرخی^۲ پیام روشنفکر^۳ هما مداد^۴

تاریخ دریافت: ۸۹/۴/۷ تاریخ پذیرش: ۸۹/۹/۲۰

چکیده

این مقاله برخی ویژگی‌های فردی، خانوادگی و اجتماعی دو گروه زنان و دخترانی را که در سنین قبل و پس از ۱۸ سالگی تن فروشی را شروع کرده‌اند، مقایسه می‌کند. مهمترین عوامل خطر روسپی شدن کودکان عبارتند از: آزار جنسی در کودکی، فرار از منزل، اجبار به روپیگری، حضور روسپی در بین دوستان، سابقه سوء مصرف پدر، مسئولیت تأمین مخارج دیگران (بارتکفل)، سابقه سوء مصرف مواد مادر، سابقه بازداشت قبل از روپیگری. نتایج این مطالعه یافته‌های پژوهش‌های پیشین در زمینه ویژگی‌های کودکان آزار دیده و عوامل خطر که احتمال روسپی شدن کودکان را افزایش می‌دهد، تایید می‌کند.

واژگان کلیدی: تن فروش، روسپی، کودک، فرار از منزل، تهران

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

^۱ این مقاله بخشی از یافته‌های پژوهش تحت عنوان "ازدیابی سریع وضعیت روسپیگری در شهر تهران" است که با حمایت دفتر جمعیت سازمان ملل متعدد در تهران، مرکز مدیریت بیماریهای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مرکز مطالعات اعتیاد دانشگاه علوم پزشکی تهران به اجرا در آمده است.

^۲ دکتری جرم شناسی دانشگاه ساوترن پاسیفیک امریکا، عضو گروه پژوهشی رفاه اجتماعی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی (saeid_madani@yahoo.com)

^۳ کارشناس ارشد رفاه اجتماعی دانشگاه علامه طباطبائی

^۴ کارشناس ارشد انسان شناسی دانشگاه تهران

مقدمه

سن ورود زنان به بازار روپیگری از جهات مختلفی واجد اهمیت است. از یک سو کاهش میانگین سن شروع می تواند نشانه تغییر الگوی تن فروشی و احتمالاً شیوع بیشتر آن باشد. این مسئله احتمال وقوع رفتارهای پر خطر خصوصاً ایدز و بیماریهای مقابله‌ای را در گروههای سنی پایین افزایش می دهد. همچنین کشیده شدن دامنه این پدیده به سنین کودکی و نوجوانی نگرانی های جدی را در بین طیفی از حاکمان و مدیران جامعه تا علمای علوم اجتماعی و فعالان مدنی مدافعان حقوق کودکان ایجاد می کند.

در قوانین پیش از پیروزی انقلاب اسلامی (۱۳۵۸) در قانون مجازات عمومی مصوب ۱۳۰۴ در مواد ۲۰۷ الی ۲۱۴ که در سال ۱۳۱۲ اصلاح شد و در ذیل فصل پنجم قانون مجازات عمومی با عنوان "در جنحه و جنایات بر ضد عفت و اخلاق عمومی و تکالیف خانوادگی" مقررات نسبتاً جامعی علیه روپیگری کودکان پیش بینی شده بود. در ماده ۲۱۱ قانون مجازات عمومی (۱۳۱۲) چندین جرم مرتبط با فحشا پیش بینی شده بود. در قانون مذکور در صورتی که مجرم یکی از نزدیکان یا سربرستان کودک بودند تشدید مجازات به میزان دو سال تا چهار سال حبس مجرد پیش بینی شده بود. در بند ب ماده ۲۱۳ قانون مورد بحث جرم قاچاق جنسی زنان ایرانی به خارج از کشور پیش بینی شده بود و در مواردی که بزه دیده کمتر از ۱۸ سال تمام داشت مرتكب به حداقل مجازات محکوم می شد.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی (۱۳۵۸) قوانین موجود تغییرات قابل توجهی داشتند. از مقایسه عناوین مجرمانه و مجازات های قبل و پس از انقلاب در زمینه سوء استفاده جنسی به نظر می رسد، مجازات ها افزایش یافته است. اما در مواردی نیز تخفیف مجازات برای سوء استفاده جنسی از کودکان ملاحظه می شود؛ چنانچه مجازات عمل منافي عفت بدون عنف، با زنان بیشتر از ۱۵ سال و کمتر از ۱۸ سال با علل مشدده، در قوانین پیش از انقلاب ۷ سال حبس بود، لیکن در قانون مجازات اسلامی زنا با غیر محصن ۱۰۰ ضربه شلاق است. به نظر می رسد حبس به مدت ۷ سال شدیدتر از ۱۰۰ ضربه شلاق است.(بداغی، ۱۳۸۱، ص ۶۳)

در زمینه سوءاستفاده از اطفال در فعالیت های مجرمانه جنسی نیز قوانین کیفری فعلی ایران با خلاهای زیادی مواجه هستند. قانونگذار کیفری با توجه به افزایش موارد سوء استفاده از اطفال و تبدیل آن به یک تجارت جنسی پر سود، پیچیده و سازمان یافته، هنوز به این قبیل

جرائم در سیاهه قوانین توجه جدی نکرده است. اعمالی نظیر هرزه نگاری کودکان و بهره‌برداری از آن‌ها برای روسپیگری - که قبل از انقلاب قانونگذار در برخورد با آن‌ها با توصل به سازوکار جرم انگاری و تشديد مجازات مرتکبین از یک سیاست کیفری افتراقی منقطع و هماهنگی پیروی کرده بود - کاملاً مورد غفلت قرار گرفته‌اند. «توریسم جنسی» و مسئله استفاده از اطفال در این صنعت، علی رغم این که در قوانین کیفری بسیاری از کشورها و معاهدات بین‌المللی، بدان توجه شده، در قوانین جزایی ایران مورد بی توجهی قرار گرفته است.(مدنی قهقهه، ۱۳۸۴)

۱- چارچوب نظری

در باره تن فروشی و علل و عوامل مؤثر بر آن صاحب نظران دیدگاهها و نظریات متنوعی ارائه کرده‌اند. در ادامه مروری اجمالی به برخی از این رویکردها آمده است.

۱-۱- رویکرد های (کلاسیک) فیزیولوژیک:

نظریه‌های اولیه در مورد جرایم زنان ، با دیدگاه‌های زیست‌شناسانه آغاز شد. از نظریه‌ها که جایگاه ویژه‌ای در تبیین بیولوژیکی جرایم زنان داشته و از آن به عنوان اثری کلاسیک در جرم‌شناسی یاد شده است، اثری از "سزار لمبروزو" به همراهی "ویلیام فررو"^۱ است که در سال ۱۸۹۵ و در کتابی تحت عنوان "زن جنایتکار"^۲ ارائه گردیده است. چنانچه گرت(۱۳۸۲) می‌نویسد اساس نظریات لمبروزو و فررو در تبیین جرایم زنان بر مفاهیم "نیا گونگی"^۳ و داروینیسم اجتماعی استوار بود (گرت، ۱۷۷، ص ۱۳۸۲).

۱-۲- رویکردهای روانشناختی

بر خلاف نظریه‌های فیزیولوژیک در تبیین تن فروشی که کمتر به متغیر سن توجه دارند در نظریه‌های روانشناختی که اساسا دوران تحول فرایند‌های ذهنی را بررسی می کنند، سن از اهمیت بسیاری برخوردار است. در این رویکرد به کودکی هم از جهت جستجوی عوامل گرایش به تن فروشی در بزرگسالی و هم از جهت زمینه‌های ورود به بازار تن فروشی و

¹ Cezar Lombroso& William Ferrero

² The Female Offender

³ Atavism

رفتارهای غیر متعارف جنسی در سینم پایین توجه می‌شود. در نگاه روان‌کاوانه‌ی فروید، زنان بطور طبیعی به نشانه تسلط مردان در جامعه رشک می‌برند. این موقعیت منجر به شکل‌گیری عقدی اختنگی در آنها می‌شود. براساس عقیده‌ی فروید عقدی مردانگی می‌تواند موجب بزه‌کاری در میان دختران شود (گرینوالد، ۱۹۷۰^۱)

بارکر (۱۹۹۴) به گزارش‌هایی اشاره می‌کند که طبق آن دختران فراری از سکس به عنوان وسیله‌ای برای جلب توجه و دریافت عاطفه استفاده می‌کنند. میکائیل (۲۰۰۲) و کاپلان (۱۹۸۴) معتقدند افرادی که در خانواده، بدرفتاری جسمی و بهره‌کشی جنسی را تجربه کرده‌اند، از لحاظ روانی مستعد می‌شوند تا سوءاستفاده‌های بعدی را پذیریند. از سوی دیگر، آنان اعتقاد دارند سوءاستفاده جنسی در کودکی موجب می‌شود دختران جوان خود را بی‌ارزش تصور کنند و آمادگی پذیرش هویت روسپی را داشته باشند. یافته‌های ویدوم (۱۹۹۶) نشان داد افرادی که مورد بدرفتاری جسمی و آزار و اذیت قرار گرفته‌اند، بالاترین آمار فحشاء را داشته‌اند.

۱-۳- رویکرد های جامعه شناختی:

باتگلیا^۲ معتقد است که هر نوع جرمی که به وقوع پیوندد، محصول عامل اقتصادی است. بنابراین نباید تعجب کرد که تعداد بسیاری از بزهکاران و روسپی‌ها را مردمان بدبخت و تنگدست تشکیل دهنند (مطلوبمان، ۱۳۵۱، ص ۲۰۵). در چارچوب این نظریه، نابسامانی اقتصادی همه کسانی را که در معرض فقر و نابرابری قرار دارند- اعم از کودکان و بزرگسالان- متمایل به جرم می‌نماید. از سوی دیگر، طبق نظر آلبرت کوهن طبقه‌ی محروم در یک جامعه شیوه‌های خود را برای دستیابی به منزلت انتخاب می‌کند. در جامعه‌ای که می‌توان افرادی با ثروت و امکانات زیاد دید که در شرایط خوبی زندگی می‌کنند، احساس ناکامی در طبقه‌ی محروم به وجود می‌آید و بنابراین کسب منزلت به هر شکل ممکن مشروع می‌شود. فحشاء برای دختران طبقه‌ی محروم یکی از این شیوه‌ها برای کسب امکانات مادی و کسب منزلت است (شرافتی‌پور، ۱۳۸۴، صص ۱۱۲-۱۱۴).

از نظر ریچارد کلاوارد محیط یادگیری به مثابه یک نهاد ثابت می‌تواند عامل همبستگی خلافکاران در سینم مختلف شود. بدین ترتیب کسانی که در محله‌های بزه‌کاران زندگی

¹ Greenwald

² Bateglia

می‌کنند، فرصت‌های بیشتری برای بزه‌کاری خواهند داشت. به عنوان مثال، دخترانی که در محلاتی که روسپیگری رواج دارد حضور داشته باشند امکان بیشتری برای روسپیگری دارند(نجفی، ۱۳۸۳).

دخترانی که ممکن است به علت تحصیلات، شغل یا به علل تبعی به مناطقی مهاجرت کنند که الگوی رفتاری در منطقه جدید بسیار متفاوت از هنجرهای مناطق قبلی آن باشد ممکن است در شرایط آنومی قرار گیرند. در چنین مهاجرت‌هایی نظارت اجتماعی به ویژه نظارت غیررسمی اعم از نظارت خانواده و گروه دوستی به شدت کاهش می‌یابد(نجفی، ۱۳۸۳).

۲- روش

۱- نوع مطالعه

این مطالعه از نوع مطالعات «پهنانگر» و «مقطعی» است که در آن از جمعیت مورد نظر (زنان تن فروش) درباره ویژگیها، رفتارها، دانش، نگرش‌ها و باورهای آنها پرسش شده است (سلیمی و دیگران، ۱۳۸۵).

گردآوری اطلاعات از هر دو روش کمی و کیفی استفاده شده است. تحقیق‌های کیفی به مطالعه پدیده‌ها در سه حوزه اقدام می‌کنند؛ اول فهم ماهیت تجربه زیست، دوم فهم پدیده‌های فرهنگی و اجتماعی و سوم فهم زبان و پدیده‌های ارتباطی (گال، ۱۳۸۳). برای بررسی تاریخچه زندگی زنان روسپی و فهم پدیده‌ای فرهنگی-اجتماعی از روش اتنوگرافی استفاده شده است.

۲- تعریف تن فروشی

در بسیاری منابع اولیه و از جمله کنوانسیون حقوق کودکان^۱ (UN، ۱۹۸۹)، روسپیگری کودکان را واداشتن کودک به روسپیگری تعریف کرده‌اند. اصطلاح روسپیگری کودکان دشواری‌هایی هم دارد زیرا کودک، مطابق برخی تعاریف، فاقد انتخاب و اختیار و اگاهی کامل در عمل جنسی برای انتخاب این فعالیت (یا شغل یا ارائه خدمت یا مبادله) است. در کشورهای مختلف فارغ از اینکه رویکرد به روسپیگری انکاری^۲، قاعده‌مند^۱، قانونمند^۲ یا جرم

^۱ ایران در ۵ سپتامبر ۱۹۹۱ این کنوانسیون را امضاء کرد

^۲ abolition

زدایی^۳ باشد، معمولاً یک حداقل سنی برای این کار در حالت قاعده‌مندان در نظر گرفته شده است. در مواردی عدول از این حداقل میتواند غیر قانونی و مشمول مجازات برای روسپی یا واسطه باشد. در برخی موارد می‌توان بین روسپیگری کودکان (که هنوز درک کاملی از رابطه جنسی ندارند) و نوجوانان (که مراحلی از رشد جنسی را طی کرده‌اند) تمایز قائل شد. به لحاظ مفهومی مسئله روسپیگری کودکان در بسیاری موارد با مسئله رابطه جنسی با کودکان، کودک آزاری و کار کودکان همپوشانی دارد. در مواردی هم روسپیگری کودکان با "تجارت کودکان برای بهره برداری جنسی"، "پورنوگرافی کودک"^۱ و "سکس توریسم کودکان"^۲ مباحث مشترکی دارد.(مدنی قهفرخی، ۱۳۸۶)

در این مطالعه روسپی عبارت است از زنی که بدون رعایت ضوابط قانونی و شرعی (عرف مسلط در ایران) و به عنوان حرفه، امرار معاش و کسب درآمد در برابر دریافت پول یا کالا، خدمات جنسی مربوط به تن خودش را به دیگران ارائه داده و در زمان اجرای طرح در مراکز حمایتی سازمان بهزیستی نبوده و در زندان به سر نمی‌برده است (مدنی قهفرخی، ۱۳۸۶). بنابراین هرگونه عمل جنسی کودک در مقابل پول، کالا یا خدمات را چه به اجبار فرد دیگر یا اجبار شرایط اجتماعی یا تقليید از مادر یا حتی به اختیار (اگر اختیار در انجام عمل برای او در قانون امده باشد) را در هر شرایطی اعم از اینکه کودک فاعل یا مفعول، اگاه به کارش باشد یا نباشد، منافع اثرا تملک بکند یا ذی نفع نباشد، مذاکرات اثرا انجام بدهد یا مطلع از آن نباشد، را روسپی گری کودکان دانست.

۲-۳- جامعه آماری، حجم نمونه و روش نمونه گیری

جامعه آماری این پژوهش، زنان تن فروش(تن فروش) هستند که در مناطق ۲۲ گانه شهر تهران تن فروشی می‌کنند و اطلاعات روشنی از تعداد جمعیت و ویژگی های آنان در دست نیست. به علاوه زنان مورد بحث محل تجمع یا سکونت خاصی ندارند و این مسئله بر دشواری دسترسی به آنها می‌افزاید. حجم نمونه با استفاده از فرمول محاسبه تعداد نمونه در تحقیقات راجع به جمعیت های پنهان معادل ۳۰۰ نفر برآورد شد (USAID، ۲۰۰۰).

¹ regulation

² legalization

³ decriminalization

در این پژوهش از نمونه‌گیری خوشای چند مرحله‌ای^۱ استفاده شد و به این منظور فهرستی از واحد‌های بزرگی که افراد در آن جمع می‌شوند، تهیه شد. "واحدهای اولیه نمونه‌گیری"^۲ یا همان "خوشاهای"^۳ می‌توانند شامل محلات، میدانها، خیابانها، پارکها، فاحشه خانه‌ها یا کافه‌ها باشند. مکانهای تجمع با توجه به تحقیقات انجام شده در این زمینه (وروایی، ۱۳۸۴ و شرافتی پور، ۱۳۸۴) معین شدند. قابل ذکر است که این مکانها لازم نیست از نظر فاصله و ابعاد مساوی باشند (USAID, ۲۰۰۰، ص ۳۴). در این پژوهش محل‌های جلب مشتری زنان روسپی شامل خیابانها، میدان‌ها، پارکها و مجتمع‌های تجاری و پاساژها به عنوان واحدهای اولیه نمونه‌گیری انتخاب شدند.

با توجه به اینکه حداقل ۳۰ واحد اولیه نمونه‌گیری برای بدست آوردن حداکثر پراکندگی نمونه کافی است (FHI, ۲۰۰۰)، حجم نمونه‌ای معادل ۳۰۰ نفر در ۴۰ واحد ۶ الی ۸ نفری طراحی و انتخاب شدند. در هر واحد اولیه نمونه مورد نظر با استفاده از روش نمونه‌گیری گلوله برفی^۴ انتخاب شدند.

یافته‌های این مقاله بر اساس متمایز کردن بخشی از نمونه تحقیقی است که در آن ۲۸۷ نفر از روسپیان خیابانی شهر تهران مورد مطالعه قرار گرفته‌اند. میانگین سن شروع روسپیگری در نمونه مورد بررسی ۲۲/۴ سال بوده است. این سن شروع در دامنه حداقل ۸ تا حداکثر ۴۳ سالگی اعلام شده است و در این میان ۲۵/۴ درصد از نمونه مورد بررسی یعنی ۷۰ نفر در سنین کمتر از ۱۸ سالگی به روسپیگری روی اورده‌اند و از این پس با عنوان "کودک-روسپی شده"^۵ خوانده می‌شوند. بررسی‌های این نوشتار بر روی این گروه متمرکز است. در مواردی هم ویژگی‌های انها با گروه دوم (افرادی که در سنین بالای ۱۸ سال روسپی شده‌اند) مقایسه می‌شوند.

¹ Mult-stage cluster sampling

² –primary sampling units

³ - snowball sampling

۲-۴- روش های جمع آوری اطلاعات

اول- بررسی اطلاعات موجود (اطلاعات ثانویه)

دوم- مصاحبه ساختار یافته^۱: برای انجام مصاحبه ساختار یافته از پرسشنامه به عنوان ابزار استفاده شد. اعتبار صوری این پرسشنامه که بر مبنای اهداف پژوهش سوالات آن طراحی شده بود با ارائه به ۵ نفر افراد با سابقه پژوهش در زمینه تن فروشی مورد سنجش قرار گرفت.

سوم- مصاحبه عمیق (نیمه ساختار یافته): برای انجام مصاحبه عمیق برگه راهنمای مصاحبه عمیق طراحی و در اختیار مصاحبه کنندگان همکار طرح قرار گرفت.

۲-۵- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

داده های کمی این پژوهش بوسیله نرم افزار SPSS ، تجزیه و تحلیل شد. داده های کیفی طرح حاصل مصاحبه های عمیق با ۱۸ زن روپی، ۲۱ فرد کلیدی و ۹ گزارش اتنوگرافی بود.

۳- یافته ها

۱- ویژگیهای زمینه ای (فردی و اجتماعی) دختران روپی

- سن

سهم روپی شدن کودکان در بین نمونه روپیان مورد مطالعه در دهه های اخیر به شدت افزایش یافته است به نحوی که از ۲/۹ درصد در دهه ۴۰ به ۱۷/۴ در دهه ۵۰ و ۷۸/۳ درصد در دهه ۶۰ رسیده است. آزمون های آماری برای بررسی تصادفی یا قابل تعیین بودن این یافته ها موید وجود رابطه معنی دار در این مورد است (کای اسکور= ۴۵/۷۰۲، درجه آزادی= ۳ و معنی داری= ۰/۰۰۰). لازم به ذکر است که دخترانی که متولدین سالهای ۵۰ تا ۶۰ شمسی هستند در یک دوره بی ثباتی سیاسی که منجر به انقلاب ایران در سال ۱۳۵۷ شمسی بود به دنیا آمده اند. همچینین متولدین سالهای ۱۳۶۰ تا ۱۳۷۰ شمسی همزمان با دوره وقوع جنگ ۸ ساله از سال ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۸ به دنیا آمده اند، که هر دو بحرانهای گسترده اجتماعی و اقتصادی در نیم قرن اخیر ایران بوده اند.

^۱ - Structured Interview

میانگین سن کودکان روسپی شده در زمان تحقیق ۲۶/۲۱ سال و میانه و مد به ترتیب ۲۱ و ۱۹ سال بوده است. لازم به ذکر است که در این مطالعه تنها ۱۵/۶ درصد از کسانی که در کودکی به روسپی گری روی آورده بودند (نمونه کودک روسپی شده) در زمان تحقیق در سنین کودکی (زیر ۱۸ سال) قرار داشتند و سایر روسپیان این گروه در سنین ۱۹ تا ۴۴ سالگی قرار داشتند (البته ۹۴ درصد زیر ۳۰ سال اند).

زنان روسپی در مصاحبه عمیق یافته های مورد اشاره درباره سن روسپیان را تایید کرده‌اند. در این زمینه روسپی ۱۶ ساله‌ای که دو سال است روسپی گری را شروع کرده است در این باره می‌گوید:

«البته اکثرآ کم سن و سالن و بیشتر ۱۸ تا ۳۰. آخره می‌دونی تو این دوره است که آدم حال این کارها رو داره.» (کافی شاپ، ۱۵ بهمن ۱۳۸۵)

- سن شروع روسپی گری

بر اساس یافته ها این پژوهش میانگین سن شروع روسپی گری در نمونه ۷۰ نفری کودک روسپی شده ۱۶/۰۹ سال و در بین افرادی که در سنین بالای ۱۸ سال روسپی شده‌اند ۲۴/۵۳ سال است. بیشترین فراوانی سن شروع روسپی گری در کودکان روسپی شده در سنین ۱۵ تا ۱۷ سال است (میانه و مد هر دو ۱۷ سال است).

- محل تولد و سکونت

بیش از ۴۰ درصد از کودکان روسپی شده مورد مطالعه در این پژوهش در محلی غیر از تهران (شهر محل سکونت و فعالیت فعلیشان) متولد شده‌اند و احتمالاً بعدها به این کلان شهر مهاجرت کرده‌اند. ۲۵ درصد از آنها در ۵ سال اخیر به این شهر آمده‌اند. گسترده بودن مبدا مهاجرت در اغلب استانهای کشور از جمله کرمانشاه (۹/۱۷)، اذربایجان غربی (۶/۳)، آذربایجان شرقی (۱/۷)، اردبیل (۶/۳)، گیلان (۹/۱۷)، مازندران (۹/۱۷)، خراسان (۹/۱۷)، اصفهان (۶/۳)، فارس (۱/۷) و خوزستان (۶/۳) نشانگر همه گیر بودن ان است.

بر اساس نتایج این پژوهش حدود ۶۰ درصد زنان تن فروش در مناطق جنوبی (۳۸٪) و شرقی (۱۲٪) شهر سکونت دارند که به لحاظ اقتصادی اجتماعی در موقعیت فروتر از سایر نقاط شهر قرار دارد. بیشترین فراوانی سکونت مربوط به منطقه ۱۶ شهرداری (۲۴ درصد نمونه) است.

به لحاظ وضعیت سکونت ۴۰ درصد این افراد به تنها یی یا با دوستانشان زندگی می کنند و حدود ۱۶ درصد آنها با شریک جنسی غیر همسر زندگی می کنند. این نسبت در بین گروه زنانی که پس از ۱۸ سالگی وارد روسپیگری شده‌اند، تنها ۵ درصد است. آزمونهای آماری این اختلاف را معنی دار نشان می دهد. (کی اسکور=۲۴/۴۹۸، درجه آزادی=۷، سطح معنی داری=۰/۰۰۱)

- تحصیلات

در این پژوهش ۵۵ درصد از نمونه کودکان روسپی شده، حداکثر تا دوران راهنمایی یعنی حداکثر ۸ سال از تحصیلات بهره‌مند بوده‌اند. در میان آنها ۱۳ درصد موفق به کسب دیپلم و تنها ۷ درصد تحصیلاتی بالاتر از دیپلم را کسب کرده‌اند. این در حالی است که در نمونه افرادی که بالای ۱۸ سالگی روسپی شده‌اند، دارا بودن مدرک دیپلم ۳۳/۷ درصد و تحصیلات بالاتر از دیپلم ۱۵/۱ درصد گزارش شده است. آزمونهای آماری در مورد وجود رابطه میان سطح تحصیلات با سن شروع روسپی گری نشان می دهد که پایین بودن سن شروع با پایین بودن سطح تحصیلات رابطه مستقیم و معنی داری دارد. (کای اسکور=۲۵/۸۲۹، درجه آزادی=۵، معنی داری=۰/۰۰۰ - کنдал تاو بی=۱۹۳/۰، گاما=۰/۳۴۳، معنی داری=۰/۰۰۰)

یافته‌های مصاحبه‌های عمیق در باره تحصیلات زنان روسپی را می‌توان به دو گروه تقسیم کرد. عده‌ای معتقد‌نند تحصیلات روسپیان همواره زیر دیپلم است. کارشناسان ادارات دولتی و قوه قضاییه و همچنین روسپیان کم‌سواد بیشتر این نظر را تایید کرده‌اند. یک زن روسپی با تحصیلات سوم راهنمایی گفته است: «خود من تا سوم راهنمایی درس خوندم ولی تو آنهایی که من دیدم و می‌شناسم هیچ‌کدام تحصیل کرده نبودند.» (رستوران در خیابان، ۲۵ بهمن ۱۳۸۵)

گروه دوم افراد کلیدی بر این اعتقادند که روسپیان با تحصیلات بالا هم وجود دارند. هرچند تعداد آن‌ها را زیاد نیز نمی‌دانند. یک روسپی نیز که تا اول دبیرستان تحصیل کرده است، در مصاحبه عمیق گفته است: «هستن دیگه تک و توک که دیپلم هم گرفتن، حتی بعضی‌ها فوق دیپلم هم دارند. یعنی اینجوری نیست که شما فکر کنید تحصیل ندارون و

بی سوادن. خوب اگر من هم ازدواج نمی کردم، الان دیپلم گرفته بودم.» (کافی شاپ، ۱۵ بهمن ۱۳۸۵)

- وضعیت فعالیت

بررسی یافته ها نشان می‌دهد که ۲۱ درصد از زنانی که زیر ۱۸ سالگی به روسپیگری روی آورده‌اند در حال حاضر علاوه بر روسپیگری مشاغلی مانند امور اداری، منشی‌گری، فروشنده‌گی، آرایشگری، کارگری، مشاغل خدماتی و حتی کار سیاه داشته‌اند که درآمد ماهیانه این مشاغل از حداقل ۱۲ هزار تومان تا حدکثر ۳۰۰ هزار تومان و با میانگین ۹۶/۹ هزار تومان در ماه گزارش شده است.

- وضعیت تأهل

۷۳/۵ درصد کودکان روسپی شده در حال حاضر مجرد، ۱۵ درصد مطلقه و بیوه هستند. ۷۱/۴ درصد زنان مطلقه و بیوه در سنین کودکی (زیر ۱۸ سال) ازدواج کرده‌اند و ۷۲/۷ درصدشان در همان سنین کودکی طلاق گرفته‌اند. ۵۰ درصد شوهران زنان مورد بحث بیکار یا دارای مشاغل ناپایدار بوده و ۷۸ درصد شوهران انها دارای سابقه سوء مصرف مواد مخدر بوده‌اند. در حال حاضر تنها ۴ درصد کودکان روسپی شده، متاهل هستند.

- وضعیت خانوادگی

بیش از ۶۷/۶ درصد از زنانی که در سنین کودکی به روسپیگری روی آورده‌اند در هنگام شروع فعالیت با والدین خود و ۲۹/۴ درصد دیگر آنها به تنها یا با دوستانشان زندگی می‌کرده‌اند. ۲۳ درصد از جمیعت مورد اشاره قبل از روسپیگری خانواده‌ای آشفته داشته و تنها ۲۵ درصد انها دارای خانواده‌های عادی بوده‌اند. در گروه زنانی که پس از ۱۸ سالگی روسپی شده‌اند، ۱۳ درصد خانواده آشفته و ۴۲ درصد نیز خانواده معمولی داشته‌اند.

بررسی وضعیت والدین زنان نمونه که در کودکی روسپی شده‌اند، نشان می‌دهد ۳۷/۵ درصد پدر آنان قبل از شروع روسپیگری بیسواند، ۶۶ درصد دارای پدری معتمد، ۳۳ درصد پدرشان سابقه‌دار و ۲۰ درصد هم مادرشان سابقه سوء مصرف مواد داشته‌اند، ۷/۷ درصد این

افراد مادرشان هم روسپی بوده‌اند. این نسبت‌ها در گروه زنانی که پس از ۱۸ سالگی روسپی شده‌اند ۳۷ درصد برای اعتیاد پدران و ۱۵ درصد سابقه‌دار بودن پدر است.

۲-۳- برخی عوامل خطر^۱ روسپی شدن کودکان

- آزار جنسی

بر اساس یافته‌ها در ۴۸/۶ درصد کودکان روسپی شده، سابقه مورد سوء استفاده جنسی قرار گرفتن قبل از روسپی شدن وجود داشته است. این نسبت در گروه زنانی که پس از ۱۸ سالگی روسپی شده‌اند، ۲۷ درصد گزارش شده است. به این ترتیب ارتباط بین سن روسپی شدن با سابقه آزار جنسی، در ازمنهای اماری معنی دار شده است. (کای اسکور= ۱۱/۰۹۸، درجه ازadi= ۱، معنی داری= ۰/۰۰۱) در حدود ۴۰ درصد موارد سوء استفاده کننده از خانواده یا اقوام درجه یک دختر بوده است.

- فرار از منزل

۳۹/۴ درصد کودکان روسپی شده سابقه فرار از منزل را دارند. این نسبت در نمونه زنانی که پس از ۱۸ سال روسپی شده‌اند ۱۹/۸ درصد گزارش شده است. ارتباط سابقه فرار از منزل با سن روسپی شدن به لحاظ اماری معنی دار است. (کای اسکور= ۱۰/۲۸۷، درجه ازadi= ۱، معنی داری= ۰/۰۰۲)

- اجبار به رابطه جنسی

در ۲۴/۵ درصد موارد اولین رابطه جنسی در کودکان روسپی شده با اجبار و زور انجام شده است، این نسبت در نمونه زنانی که پس از ۱۸ سالگی روسپی شده‌اند ۷/۳ درصد است. آزمونهای اماری تایید کننده معنی داری ارتباط موجود است. (کای اسکور= ۱۵/۰۱۵، درجه ازadi= ۱، معنی داری= ۰/۰۰۰)

از نکات حایز اهمیت آنکه در ۶۷ درصد مواردی که کودکان وادار به رابطه جنسی شده‌اند والدین یا سایر اقوام این کار را کرده‌اند. در حالی که در نمونه زنانی که پس از ۱۸ سالگی روسپی شده‌اند، اجبار توسط والدین گزارش نشده است.

^۱ Risk factor

- حضور روسپی در بین دوستان و فامیل

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد ۵۸/۶ درصد از کودکان روسپی شده پیش از شروع به روسپیگری دوستان روسپی داشته‌اند. همچنین در بین خانواده یا فامیل ۲۱/۴ درصد از انها نیز روسپی وجود داشته است. این نسبتها برای روسپیهای بزرگسال ۶۹/۲۳ درصد و ۳۳ درصد گزارش شده است.

بازپرس یکی از شعب دادسرای مجتمع قضایی ارشاد نیز در خصوص تاثیر دوست روسپی بر آغاز روسپی‌گری می‌گوید: «ما یک دختر فراری نوشهری داشتیم که دو نفر دیگر را هم تحریک کرده و همراه خودش آورده بود... یکی ۲۱ سال داشت، یکی ۱۷ ساله و دیگری ۱۶ ساله بود. دختری که ۲۱ سال داشت دو نفر دیگر را تحریک کرده و با خودش آورده بود». (دادسرای مجتمع قضایی ارشاد، ۲۹ اردیبهشت ۱۳۸۶)

۳- عوامل موثر بر سن شروع روسپیگری

بررسی تاثیر متغیرهای زمینه‌ای و اجتماعی بر روی سن شروع روسپیگری هم، دلالتهای سنی روسپی‌گری را در جامعه تبیین می‌کند و هم به نحوی احتمال روسپی شدن افراد را در طول زندگی نیز نشان می‌دهد.

مدل‌های رگرسیونی تاثیر ۶ متغیر را در بالاترین سطح تبیین متغیر وابسته (سن شروع تن فروشی) با $R^2 = 33\%$ با آنواز ۱۰/۶۱۲ و سطح معنی داری ۰/۰۰۰ نشان می‌دهند. این متغیرها عبارتند از: سابقه سوء مصرف پدر، سابقه مورد سوء استفاده جنسی قرارگرفتن، حضور روسپی در بین دوستان، مسئولیت تامین (بارتکفل)، سابقه سوء مصرف مواد مادر و سابقه بازداشت قبل از روسپیگری.

جدول ۱. ضرایب رگرسیونی متغیرهای وارد شده در مدل

معنی داری	آزمون F	معنی داری آزمون t	آزمون t	ضرایب استاندارد		متغیرها
				غیراستاندارد بتا	ضرایب معیار خطای	
۰,۰۰۰	۱۰/۶۱۲	۰,۰۰۰	۳/۷۷۶		۳/۸۴۸	۱۴/۵۲۸ ضرایب ثابت
		۰,۰۰۲	۳/۱۹۰	۰/۲۴۸	۰/۸۱۱	۲/۵۸۸ سابقه سوء مصرف پدر
		۰,۰۰۰	-۳/۶۱۵	-۰/۲۷۲	۰/۸۸۳	-۳/۱۹۳ سابقه مورد سوء استفاده جنسی قرار گرفتن
		۰,۰۰۶	۲/۸۰۳	۰/۲۰۴	۰/۸۸۳	۲/۳۳۵ حضور روسپی در بین دوستان
		۰,۰۱۹	۲/۳۷۴	۰/۱۷۸	۰/۳۸۶	۰/۹۱۷ مسئولیت تامین (بارتکفل)
		۰,۰۲۵	۲/۲۷۴	۰/۱۷۱	۱/۴۷۶	۳/۳۵۷ سابقه سوء مصرف مواد مادر
		۰,۰۴۵	-۲/۰۲۵	-۰/۱۵۳	۱/۱۷۳	-۲/۳۷۴ سابقه بازداشت قبل از روسپیگری

برای بدست اوردن معادله پیش بینی عضویت بین دو گروه روسپیانی که زیر ۱۸ سال شروع به کار کرده‌اند با گروه هایی که پس از این سن شروع کردند، مدل انالیز تشخیصی در بین ۱۴۱ نفر با ۹ متغیر زیر تا ۶۲/۷ درصد قابلیت تبیین دارد. (همبستگی کانونی=۰/۶۲۷، مقدار ویژه=۰/۶۴۹، لامبدای ویلکس=۰/۶۰۶، کای اسکور=۶۷/۲۸۰، معنی داری=۰/۰۰۰) این ۹ متغیر

عبارت اند از:

- تعداد مشتریان زنان روسپی در یک هفته در حال حاضر
- سابقه بازداشت یا زندان زنان روسپی در یک ماه قبل از اجرای طرح
- اجبار و زور در اولین رابطه جنسی
- سابقه مورد سوء استفاده جنسی قرار گرفتن زنان روسپی قبل از شروع روسپیگری
- سابقه فرار از منزل زنان روسپی قبل از شروع روسپیگری
- وضعیت تحصیلات پدر در زمان شروع روسپیگری
- سابقه سوء مصرف مواد توسط پدر در زمان شروع روسپیگری
- وضعیت تحصیلات مادر در زمان شروع روسپیگری

- سابقه سوء مصرف مواد توسط مادر در زمان شروع روسپیگری

۴-بحث و نتیجه گیری:

در مورد تعریف سن تن فروشی، تحقیقات سنین مختلفی را برای "روسپی‌های جوان"^۱ در نظر گرفته‌اند. کمیته بجلی^۲ (۱۹۸۴) روسپی‌های جوان را افراد زیر ۲۰ سال تعریف کرد. در ایران در مورد سن قابل مجازات یا پی‌گیری حقوقی روسپیگری رویه واحدی وجود ندارد. ایران پس از پیوستن به پروتکل پیشگیری، سرکوب و مجازات قاچاق اشخاص و به ویژه زنان و کودکان در مورد جرم سازمان یافته (۱۹۹۰) قانون مبارزه با قاچاق انسان را در تاریخ ۱۳۸۳/۴/۲۸ به تصویب رساند. مطابق تبصره ۱ ماده ۲: چنانچه فرد قاچاق شده کمتر از هجده سال تمام داشته باشد و عمل ارتکابی از مصادیق محاربه و افساد فی الارض نباشد، مرتكب به حداقل مجازات مقرر در این ماده محکوم می‌شود. در عین حال بر اساس ماده ۱۲۱۰ قانون مدنی سن بلوغ در پسر ۱۵ سال و در دختر ۹ سال تمام قمری است، که با توجه به ماده ۴۹ و تبصره ۱ آن در قانون مجازات اسلامی اطفال یعنی کسانی که به حد بلوغ شرعی نرسیده باشند، مبری از مسئولیت کیفری هستند. به این ترتیب، تفاوت‌های قابل توجهی درباره سن کودکان روسپی شده در قوانین ایران و دیگر کشورها وجود دارد.

یافته‌های این پژوهش درباره متوسط سن شروع تن فروشی زنان در دو گروه کسانی که قبل از ۱۸ سالگی و پس از ۱۸ سالگی شروع به تن فروشی کرده‌اند با یافته‌های کمیته بجلی (۱۹۸۴) هماهنگ است. بر اساس گزارش کمیته مذکور تقریباً نیمی از زنان تن فروش پاسخگو قبل از سن ۱۵ سالگی وارد بازار روسپیگری شده‌اند. در این پژوهش ^۴ ۲۵٪ در صد از جامعه آماری قبل از ۱۸ سالگی تن فروشی را شروع کرده‌اند. لومن و فریزر^۳ (۱۹۹۶) دریافتند که متوسط سن ورود برای دختران ^۳ ۱۶/۳ و برای پسران ^۶ ۱۵/۵ است. در این تحقیق سن شروع روسپیگری دختران برای کودکان روسپی شده ^۹ ۱۶/۹ سال است. تحقیقاتی که در ویکتوریای بربیتیش کلمبیا صورت گرفت ^۵ ۱۵/۵ سالگی را به عنوان میانگین سن ورود به روسپیگری تعیین کرده است^۴. در مجموع به نظر میرسد هنوز سن شروع تن فروشی در ایران در مقایسه با

¹ juvenile prostitutes

² Badgley

³ Lowman, J., & Fraser, L. (1996)

⁴. (Sexually Exploited Youth Committee of the Capital Regional District, 1997)

کشورهای دیگر کمی بالاتر است. در عین حال سن شروع تن فروشی طی سال‌های اخیر به سرعت کاهش یافته و از الگوی جهانی تبعیت کرده است.

یک موضوع مهم در تحقیقات، ارتباط بین سوء استفاده فیزیکی، عاطفی و جنسی در کودکی و گرایش به روسپی گری است. در اواخر دهه ۷۰ و اوایل دهه ۸۰ تحقیقات متعددی در امریکا تجارت جنسی کودکی در جوانان روسپی را مورد مطالعه قرار داده است. مطالعه جیمز و میردینگ (۱۹۷۷) درباره مقایسه روسپی‌ها و غیر روسپی‌ها مشخص کرد که بسیاری از روسپی‌ها قربانیان سوء استفاده جنسی در کودکی بوده‌اند که منجر به یک هویت جنسی مخدوش شده^۱ که برخی جوانان را به سمت ورود به تجارت جنسی سوق می‌دهد.

(همچنین نگاه کنید به ویتالینو، جیمز و بویر، ۱۹۸۱).

سیلبرت و پینس (۱۹۸۲، ۱۹۸۳، ۱۹۸۱) مقالات متعددی منتشر کرده‌اند که بیانگر رابطه مثبت میان قربانی شدن جنسی در کودکی و تصمیم بعدی به روسپی گری است. (سیلبرت و پینس، ۱۹۸۲، ۱۹۸۱، ۱۹۸۱) (جیمز و میردینگ، ۱۹۷۷) (ویتالینو، جیمز و بویر، ۱۹۸۱) (ویزبرگ، ۱۹۸۳، ۱۹۸۲، ۱۹۸۵، ۱۹۸۴). دیگر محققان نیز این رابطه را تایید کرده‌اند. (گم و دیگران، ۱۹۸۴) (باگلی و یانگ، ۱۹۸۷) (ارلن و دیوید، ۱۹۹۰)

یافته‌های این پژوهش نیز در تایید نتایج تحقیقات پیشین نشان داد نسبت بزرگتری از کودکان روسپی شده در مقایسه با زنانی که در بزرگسالی تن فروشی را شروع کرده بودند، سابقه مورد سوء استفاده جنسی قرار گرفتن قبل از روسپی داشته‌اند. در تحلیل‌های چند منگیری نیز این رابطه تائید شده است. به این ترتیب ارتباط بین سن روسپی شدن با سابقه آزار جنسی در ازمونهای اماری معنی دار بوده است.

تحقیقات انجام شده در کانادا نشان می‌دهد که جوانان روسپی در قیاس با سایر کانادایی‌های هم سن و سال خود نسبتاً کمتر از اموزش بهره مندند (کانادا، ۲۰۰۱). ویزبرگ (۱۹۸۵) دریافت که بسیاری از جوانان فاقد تحصیلات و مهارتهای شغلی لازم برای زندگی و معاش بودند و از این رهگذار تصمیم انها برای روسپیگری شکل گرفت. یافته‌های این پژوهش نیز نتایج مطالعات پیشین را مبنی بر میزان تحصیلات پایین تر زنان روسپی در مقایسه با کل

^۱ “abusive sexual identity”

جمعیت زنان و همچنین کودکان روسپی شده در مقایسه با افراد بزرگسال روسپی شده تایید می‌کند.

در این تحقیق یافته‌ها موید آن است که فرایند خانواده زدایی/خانواده گریزی^۱ کودکان (به عنوان نمونه فرار از منزل) زمینه مهم تمایل به روسپیگری بوده است. سولیوان (۱۹۸۶) این نتیجه گیری را تکرار و بیان کرد که دشواریهای موقعیتی مربوط به خیابان روسپیگری را تبدیل به یک گزینه کارامد برای برخی جوانان می‌کند. مطالعات بسیاری رابطه میان زندگی در خیابانها و شرکت در فعالیتهای مجرمانه و تن فروشی را تایید کرده‌اند (هاگان و مک کارتی، ۱۹۹۲)(مک کارتی، ۱۹۹۷، ۱۹۹۱، ۱۹۹۲، ۱۹۹۵).

منابع:

۱. بداغی، فاطمه (۱۳۸۱) " خلاء های قانونی و انحرافات اجتماعی " فصلنامه شورای فرهنگی اجتماعی زنان ، شماره ۱۷ و ۱۸.
۲. سلیمی، علی و داوری، محمد (۱۳۸۰) جامعه شناسی کجروی، انتشارات پژوهشکده حوزه و دانشگاه.
۳. شرافتی پور، جعفر (۱۳۸۴) بررسی ویژگیهای اجتماعی و اقتصادی زنان خیابانی در شهر تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد فرماندهی و مدیریت انتظامی دانشگاه علوم انتظامی .
۴. صابری، زهرا (۱۳۸۲) بررسی ویژگی های خانوادگی، اجتماعی زنان روسپی در مقایسه با زنان عادی، پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه تربیت مدرس.
۵. عبدالصمدی، ثمره (۱۳۵۶) جمع بندی تحقیقات انجام شده در زمینه فحشا، پایان نامه کارشناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران.
۶. علیایی زند، شهین (۱۳۸۱) ازدواج نامناسب بستری زمینه ساز برای تن فروشگری، فصلنامه رفاه اجتماعی، شماره ۸
۷. فرمانفرمايان، ستاره (۱۳۴۹) پيرامون تن فروشگری در شهر تهران، اموزشگاه عالي خدمات اجتماعي.
۸. کامرانی فکور، شهربانو (۱۳۸۱) "بررسی مقایسه ای خصوصیات روان شناختی زنان ویژه با زنان عادی" ، پایان نامه کارشناسی ارشد روان شناسی، دانشکده علوم انسانی،دانشگاه تربیت مدرس.
۹. گرت، استيفانی (۱۳۸۲) جامعه شناسی جنسیت، ترجمه کتابیون بقایی، نشر دیگر، چاپ دوم

^۱ Defamilialization

۱۰. معینی، نفیسه (۱۳۸۱) "بررسی مقایسه ای ویژگی های شخصیتی، هویت مذهبی و حمایت های اجتماعی زنان ویژه شهر تهران"، پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه شهید بهشتی.
۱۱. مظلومان ، رضا (۱۳۵۱) جامعه شناسی کیفری(پایی کپی)، تهران، انتشارات دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران .
۱۲. مظلومان ، رضا (۱۳۵۵) جامعه شناسی کیفری ج ۲، انتشارات دانشگاه تهران.
۱۳. مظلومان ، رضا (۱۳۵۵) جامعه شناسی کیفری ج ۱، انتشارات دانشگاه تهران.
۱۴. مهبدی، مسعود (۱۳۷۸) "مقایسه سبک اسناد علی زنان ویژه با زنان عادی" ، پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه علامه طباطبائی.
۱۵. مدنی قهقهخی، سعید و همکاران (۱۳۸۶) ارزیابی سریع وضعیت تن فروشی با تاکید بر رفتارهای مرتبط با ایدز در شهر تهران، دفتر جمعیت سازمان ملل در تهران، وزارت بهداشت، بهداشت، آموزش و پژوهش (مرکز مدیریت بیماریها)، دانشگاه علوم پزشکی تهران.
۱۶. نجفی ابرند آبادی، علی حسین (۱۳۸۳) "پیشگیری عادلانه از جرم" ، مجموعه مقالات سیاست جنایی، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی.
۱۷. نجفی ابرند آبادی، علی حسین (۱۳۸۴) "زن در جرم شناسی و حقوق کیفری" ، مجموعه مقالات زن و حقوق کیفری.
۱۸. سورایی، اکبر (۱۳۸۴) "بررسی عوامل تن فروشگری خیابانی در تهران بزرگ" ، پایان نامه دکتری حقوق، دانشکده حقوق، دانشگاه تهران.
19. Bagley, C. & Young, L. (1987) "Juvenile prostitution and child sexual abuse: A controlled study". Canadian Journal of Community Mental Health, 6(1), Pp:5-26.
20. Bullough B. & Bullough, V.I . (1996) "Female Prostitution : Current Research and changing Interpretation", Annual Review of sex Research, vol . 7.
21. Committee on Sexual Offences Against Children and Youth (Badgley) (C.S.O.A.C.Y). (1984). Sexual offences against children. Ottawa: Department of Supply and Services.
22. Earls, C., & David, H. (December 1990). "Early family and sexual experiences of male and female prostitutes". Canada's Mental Health, Pp:7-11.
23. Gall, Meredith Damien (1989) Education Research:An Introduction(13th,ed), Longman Pub Group.
24. Gemme, R., Murphy, A., Bourque, A., Nemeh, M. A., & Payment, N. (1984). "A report on prostitution in Quebec", working paper #11. Ottawa: Department of Justice Canada.
25. Greenwald H. (1975) The Elegant Prostitute, New York: Walker and Co
26. Hagan, J. & McCarthy, B. (1997) Mean streets: Youth crime and homelessness. Cambridge, U.K.: Cambridge University Press.

27. Hagan, J., & McCarthy, B. (1992). "Street life and delinquency", British Journal of Sociology, 43 (4), Pp:533-561.
28. James, J., & Meyerding, J. (1977) "Early sexual experience as a factor in prostitution", Archives of Sexual Behaviour, 7, Pp:31-42.
29. Lowman, J. (1986). You can do it, but don't do it here: Some comments on proposals for the reform of Canadian prostitution law. In J. Lowman, M. Jackson, T. Palys, & S. Gavigan (Eds.), *Regulating sex: An anthology of commentaries on the findings and recommendations of the Badgley and Fraser reports*. Burnaby, B.C.: Simon Fraser University.
30. Lowman, J. (1991b) *Prostitution in Canada*. In M.A. Jackson, & C.T. Griffiths (Eds.), *Canadian criminology: Perspectives on crime and criminality*. Canada: Harcourt Brace Jovanovich.
31. Lowman, J., & Fraser, L. (1996) Violence against persons who prostitutes: The experience in British Columbia. Department of Justice Canada
32. McCarthy, B. (1995) *On the streets: Youth in Vancouver*. B.C.: Ministry of Social Services.
33. McCarthy, B., & Hagan, J. (1992) "Mean streets: The theoretical significance of situational delinquency among homeless youths". American Journal of Sociology, 98 (3), Pp:597-627.
34. McCarthy, B., & Hagan, J. (1991) "Homelessness: A criminogenic situation?", British Journal of Criminology, 31 (4), Pp:393-410.
35. McCarthy, B., & Hagan, J. (1995) "Getting into street crime: The structure and process of criminal embeddedness", Social Science Research, 24, 63-95.
36. McCarthy, B., Hagan, J., & Climenhage, J. (1991) "Agency Report on Toronto and Vancouver Street Youth Study", Unpublished manuscript
37. McIntyre, S. (1999). "The youngest profession – the oldest oppression: A study of sex work". In C. Bagley, & K. Mallick (Eds.), *Child Sexual Abuse and Adult Offender New Theory and Research*. London:Ashgate.
38. Michaud, M. (1988) "Teenagers who prostitutes", In M. Michaud, *Dead End: Homeless Teenagers, A Multi-Service Approach*. Calgary: Detselig Enterprises.
39. Sexually Exploited Youth Committee of the Capital Regional District. (1997) "Report of the Sexually Exploited Youth", Committee of the Capital Regional District. Victoria, B.C.
40. Silbert, M. (1982) "Prostitution and sexual assault: Summary of results", International Journal of Biosexual Research, 3, Pp: 69-71.

41. Silbert, M. & Pines, A. (1982b) "Victimization of street prostitutes", *Victimology*, 7, Pp: 122-133.
42. Silbert, M., & Pines, A. (1981) "Sexual child abuse as an antecedent to prostitution", *Child Abuse and Neglect*, 5, Pp: 407-411.
43. Silbert, M., & Pines, A. (1982a) "Entrance into prostitution", *Youth and Society*, 13, Pp: 471-500.
44. Silbert, M., & Pines, A. (1983) "Early sexual exploitation as an influence in prostitution", *Social Work*, 28, Pp: 285-289.
45. Sullivan, T. (1986) "The politics of juvenile prostitution", In J. Lowman, M. Jackson, T. Palys & S. Gavigan (Eds.), *Regulating sex: An anthology of commentaries on the findings and recommendations of the Badgley and Fraser reports*. Burnaby, B.C.: Simon Fraser University.
46. UNAIDS & Word Bank. (2000) *A Situational Analysis Guide on Sex Work In West and Central Africa*, West Africa Intative for a Response to the HIV/AIDS Epidemic.
47. USAID (2000) *Behavioral Surveillance Surveys*, United States Agency for International Development & The United Kingdom for International Development.
48. Vitaliano, P., James, J. & Boyer, D. (1981) "Sexuality of deviant females: Adolescent and adult correlates", *Social Work*, 26, Pp: 468-72.
49. Weisberg, D. K. (1985) *Children of the night: A study of adolescent prostitution*. Lexington: Lexington Books..

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی